

Szerkesztőség és Kiadó-
hivatal:
Balogdi-utca 1. szám.
Telefonszám 162.

Megjelenik
hétféltől kivételével a kora
reggeli órákban.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben, házhoz hordva:

Félévre 18 korona.

Egy óra 8 korona.

Vidéken:

Félévre 18 korona.

Egy óra 8 korona.

Szerkesztésért felelős: Dr. DÓZSA IHRE

Kiadótulajdonos: KOVÁCS SANDOR.

Győzni akarunk!

Egyszerre két olyan megpróbáltatás, mint az egyik a Piave mentén, a másik itthon a munkássztrájk által, mely egy hétre elakasztotta az ország ipari életének lüktetését, másutt csüggedésre horgasztotta volna le a fejeket s a nyomott hangulatot legfőkébb csak hosszú idő, vagy hegesztő sikerek válthatták volna ismét bizakodó derűre. Hiszen fájnak nekünk is és a kárunkkal tisztában vagyunk mi is, de azért a kishitűség még se tudott urrá lenni fölöttünk. Ellenkezőleg új erőre serkentett valamennyiünket. Ugyannyi idő alatt egyetlen hadikölcsönre sem jegyeztünk olyan tömegesen, mint épen e legnehezebb napok alatt. És az időjárás okozta muló hadi balszerencse józanító hatással félreismerhetetlenül belezúgott az elszánt munkásmozgalmába is, az emberek egyik napról a másikra meghiggadtak s az egymás ellen emelt kezek ismét a nagy hadicéljainkat szolgáló közös munkára fogtak össze.

Mi másért, ha nem azért, mert semmi megalkuvást nem tűrő elszántsággal győzni akarunk? Ügyünknek az igazsága mindnyájunkat lelkünknek a fenekéig áthatat s vele az a tudat is, hogy e háborúnak a kockáján egész nemzeti jövőnk fordul meg. Ezért a pillanat balsikere még sohasem tudott erőt venni rajtunk, csak még annál szívósabbá edzette kitartásunkat s ezért valamennyi megpróbáltatásnak még mindig győzelmesen fölébe kerekedtünk. Így történt most és így lesz továbbra is! Katonáink időre-órára az elemek ereje elől kitérhettek, de holnap már talpon és elől lesznek ismét, hogy diadalmasan befejezzék azt, amit idáig annyi dicsőséggel végeztek. Mi itthon az ellentétek szakadékait mind áthidaljuk, csak-hogy összetartásunk annál biztosabb támasztékul szolgálhasson hős fiaink önfeláldozásának. Elsősorban pedig a mostani hadikölcsön minden előző felülmúló eredményének előmozdításából kivesszük a részünket valamennyien, hadd lássák ellenségeink, hogy egytől-egyig a fronton velük szemben állunk mind, akik magyaroknak tartjuk magunkat.

Így végül is csak mi fogunk győzni, mert győzni akarunk!

**Jegyezzünk
hadikölcsönt!**

A világháború eseményei.

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, július 2.

Olasz harcér:

Az olasz arcvonalon igen élénk tűzérési tevékenység, amely ma reggel a Brenta és a Piave között, s a Piave alsó folyásánál jelentősebbé vált. Gyalogsági harci események a tegnapi napon szüneteltek.

A vezérkar főnöke.

A német vezérkar jelentése.

Berlin, július 2.

Nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati harcér:

Ruprech trónörökös hadseregéről:

A harevonat több helyén erős tűzérési rajtaütések voltak, az ellenség vállalkozásait visszautasítottuk.

A német trónörökös hadseregéről: Az Oisnetől nyugatra az Aisnetől délre élénk felderítő tevékenység. Az ellenségnek erős részletes támadásait a Cunc-tól délre és Chatan Therrytől nyugatra saját harci területünkön megbiúsítottuk. Udet hadnagy 37. és 38., Croll hadnagy 28 és 29-ik légi győzelmét aratta.

Ludendorff.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A képviselőházi mai ülése.

A képviselőházi mai ülésén folytatja az országgyűlési képviselők választásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását, ezuttal nyolcórás ülésben. Az első szónok, aki föliratkozott, Brandsch Rudolf, aki a szavazatok szempontjából bírálja a javaslatot. Ma egyébként a javaslat mellett Giesswein Sándor, Farkas Pál és Gründisch Guidó beszélnek, ellene pedig Pető Sándor és Bakonyi Samu. Fölszóal a vita folyamán Károlyi Mihály gróf, akinek beszédét nagy érdeklődéssel várják s később részt vesz a vitában Tisza István gróf, Andrássy Gyula gróf, Náray Lajos és Vázsonyi Vilmos is.

A képviselők gyéren gyülekeznek, hogy tizenegy óra előtt alig lehetett megnyitni az ülést.

Pető Sándor felszólalásában visszautasítja a bizottság javaslatát. Az eredeti Vázsonyi-féle javaslat alapján áll, amely már magában is kompromisszum volt, s ennek elvetését súlyos politikai hibának kell tekinteni. A radikális elemek most már egész törvényhozásnak, így a főrendiháznak is igazi demokratikus reformját fogják követelni. A bizottság javaslata másfél millióval kevesebb választót kontemplál, mint Vázsonyiéi. A választások tisztaságát nem látja biztosítva. Meghagyták a fuvarköltséget és korlátozták a titkos szavazást. Igen nagy sérelmeket tartalmaznak a választók összeírására vonatkozó intézkedések. A bizottság javaslatát nem tekinti korszerű nagy reformnak, hanem csupán a Tisza-féle választási törvény novellájának,

amely azonkívül, hogy a korhatárt 30 évről 24 évre szállítja le, semmi lényeges reformot nem tartalmaz.

A képviselőházi interpellációs könyvébe ma délelőtt a következő interpellációkat jegyezték be:

Gróf Tisza István: A vidéki éhező lakosság ellátása és az aratási rendelet módosítása.

Huszár Károly: Budapest huszárellátása.

Fényes László: A magyarság olaszországi pusztulása és

Csermák Ernő: Az állatrekvirálások tárgyában.

Közügylés a megyén.

A törvényhatóság hadikölcsönjegyzése.

Csanádvármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt néhány ügynek elintézése végett Justh János dr. főispán elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott a vármegyén.

A közgyűlésnek fontos tárgya alig volt, de nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy nagy fontosságú határozatot hozott ma Csanádvármegye törvényhatósági bizottsága a hadikölcsönjegyzéssel kapcsolatban. Nevezetesen a vármegye törvényhatósági bizottsága kimondotta, hogy lombard alapon kétféle korona hadikölcsönt jegyez, melynek egy részét a háború után eladja és a befolyó pénzből részint Makón, részint annak határában a legfontosabb közlekedési utakat kiépíti.

A kevésbé látogatott közgyűlésről az alábbi tudósítást közöljük. A vármegye főispánja délelőtt 10 órakor nyitotta meg a közgyűlést és első sorban tudomásul vette a

belügyminiszternek intézményét, amely szerint jóváhagyta a vármegye törvényhatóságának a községi jegyzői nyugdíjszabályrendelet módosítása tárgyában kelt határozatot.

A vármegye alispánja tett ezután előterjesztést a törvényhatósághoz hadikölcsönjegyzés tárgyában. Javasolta pedig a vármegye alispánja, hogy a törvényhatóság 2 millió korona erejéig akként jegyezzen hadikölcsönt, hogy a hadikölcsönkötvények egy része a háború után eladassék és a befolyt pénzből a makói Csokonai-utca, valamint a Királyhegyesi ut kikiéveztessek, annál inkább is, mert ezeknek kiépítésére a megye kötelezettséget vállalt. Az utak kiépítésére vonatkozó határozatot különben akként hozta meg a vármegye törvényhatósági bizottsági bizottsága, hogy 2 millió korona törlesztéses kölcsönt vesz fel a belvárosi takarékpénztárnál és ezt fekteti be a hadikölcsönbe, hogy a pénzen ne veszítsen, mert a hadikölcsön kötvény nagyobb kamatot hoz, mint a kölcsön után fizetni kell.

Az állandó választmány elfogadásra ajánlotta az alispán előterjesztését, mit a törvényhatóság el is fogadott.

Hevesvármegye törvényhatósága az 1918. évi termés rekvirálása tárgyában átiratot intézett a vármegyéhez, mit a törvényhatóság, tekintettel arra a körülményre, hogy e tekintetben a kormány már intézkedett, tudomásul vette.

Püspöktele község a vakokat gyámolító országos egyesület támogatását határozta el, továbbá kimondotta, hogy tekintettel a háború által okozott elviselhetetlen drágaságra, a községi előjárók fizetését felemelte.

Mint hogy a község az ő határozatait a törvényes formáknak megfelelőleg hozta meg, a törvényhatóság is megerősítette azokat.

A vármegyei országos közigazgatási egyesület kérelme folytán kimondotta a vármegye közgyűlése, hogy az egyesületet évenként 1000 koronával támogatja.

Végül a vármegyei hadsegélyező bizottság határozata néhány hadirokkant családjának segélyezését mondotta ki a törvényhatóság, mire a közgyűlés véget ért.

— NINCS PÁRJA a „Gavallér” nikotinmentes cigarettá hűvelnek. Kapható Kovács Sándor papirkereskedésében Szegedi utca 1 szám.

Megalakult a hagymatermelők egyesülete.

A makói hagymatermelők vasárnap délután a városháza nagytermében tartották meg előkészítő értekezletüket és megalakították a „Makó és Vidéke Hagyma és Zöldsegtermelők Egyesületét”.

Az előértekezleten igen nagy számmal vettek részt a termelők, férfiak, nők egyaránt és a közeli községekből is többen bejöttek az értekezletre.

Vertán Endre tb. megyei főjegyző ismertette az egyesülés és egyesület célját, megtette észrevételeit azokra a támadásokra, amelyekben a még csirájában levő egyesületet egyik helybeli újság részesítette. Kijelentette, hogy az egyesület előkészítési munkálatait ő intézte és vállalja a felelősséget mindazért, amit az egyesület megalakítása, a termelők érdekében tett. Távol állott tőle az, mintha az egyesület megalakításával akár egyesek, akár testületek ellen akarna fellépni, célja tisztán az volt és az, hogy a termelők érdekeit felszínre hozva és érvényesíteni igyekezzenek.

A belépési ívet nagy számmal irták alá a termelők az értekezlet bejeztével és a belépett tagok mindjárt megalakították az egyesületet.

Megejtették a választásokat. Előnké Vertán Endrét, jegyzővé Barna Mihályt, pénztárnokká Rácz Józsefet, ellenőrré Kis Jánost és Patkás Imrét, háznaggyá Mándoki Pétert választották meg.

Tárgyalták és elfogadták az egyesület alapszabályait.

Az ideai hagymatermés lebonyolításának ellenőrzésére és a kereskedői rész ellátására az elnök vezetésével egy négy és egy tizenégy tagú bizottságot szerveztek.

Kimondotta a közgyűlés, hogy az elnököt megbizná a megállapított maximális ár és a zöldhagyma kiszélesítési engedély alacsony hányadának megállapításában rejlő kérelmeknek illetékes helyeken leendő tolmácsolására.

— A termés zár alá vétele és eséplés bejelentése. A m. kir. miniszteriumnak 2490—1918. M. E. számú rendelete alapján minden termelőnek az 1918. évi buza, rozs, kétszeres, köles, tatárka, árpa, zab termése a közélémezés és közszükséglet biztosítása végett zár alá helyeztetett. Tekintettel arra, hogy az aratás már megkezdődött, felhívják a termelőket, hogy learatott gabonájukat addig el ne nyomtaszák, csépeljék, míg annak megkezdését be nem jelentik. A bejelentés a városháza kistanács termében reggel 7—1-ig, délután 3—6-ig eszközölhető. Be nem jelentett nyomtatás és cséplésből származó gabona elkoboztatik, mivel ez a fenti rendelet kijátszására irányuló kihágást képez.

Csütörtökön bemutatóra kerül a Makói Uránia Mozgófényképszínházban

AZ ÖSEMBER

című fantasztikus dráma, a magyar filmművészet egyik legkiválóbb remeke.

Birtokforgalmi korlátozás az egész országra.

Sehol az országban nem lehet birtokot eladni, vagy tíz évnél hosszabb időre bérbeadni kormányhatósági jóváhagyás nélkül.

Még Mezőssy Béla földművelésügyi minisztere idején bocsátották ki azt a kormányrendeletet, amely felhatalmazza a földművelésügyi minisztert arra, hogy az általa megjelölt területeken hatósági engedéllyel kösse az ingatlanok forgalmát. Először néhány határszéli vármegyére rendelték el ezt a korlátozást, később a miniszter több délvidéki és dunántúli vármegyére mondta ki, hogy ott birtokot eladni, vagy tíz évnél hosszabb időre bérbeadni csak hatósági engedéllyel lehet, legutóbb pedig egy topolyai földvásárlással kapcsolatban ezt az intézkedést a földművelésügyi miniszter Bácskára is kiterjesztette.

A kormány emez intézkedésének kettős oka van. Nemzeti és szociális szempontok tették szükségessé a birtokforgalom ügyében való korlátozást. Egyrészt minden lehetőleg meg kell tenni, hogy a magyar föld csak a nemzethez hű elemek kezén maradjon, másrészt azonban a leg-radikálisabb intézkedésekkel meg kell akadályozni, hogy a háboruban vagyonszerzett elemek spekulációs céllal, árdrágító szándékkal vásároljanak birtokot maguknak, csak azért, hogy azt busás nyereséggel, uzsoraáron adják tovább. Ez az intézkedés egyébként praeventív jellegű is, már most biztosítani kívánja a kormány azt, hogy a háborúból hazatérő kisbirtokosok és földművesek megfelelő és normális áron jussanak majd hozzá ahhoz a földhöz, amelyért véreztek.

Az eddig megtörtént intézkedések azonban nem érték el azt a célt, amely a rendelet kibocsátásakor szem előtt lebegett. Tény az, hogy a tilalom alatt álló vármegyékben gyanús földvásárlások nem történnek, azok az elemek azonban, amelyek spekulálni akarnak a magyar földdel, azokra a vármegyékre vetik most ki hálójukat, amelyek nem állanak e tilalom alatt és ahol ennek következtében szabadon lehet garázdálkodni.

Értesüléseim szerint a földművelésügyi miniszteriumhoz szomorú adatok érkeztek arról, hogy a földdel való spekuláció az egész országban meddőbbentő mérveket ölt. Különösen áll ez azokra a területekre, ahol e pillanatban nem kell még hatósági engedélyt kérni a földvásárláshoz.

Ezek a jelentések készítetik a kormányt most arra, hogy radikális intézkedéseket léptessen életbe. Ugy tudjuk, hogy komolyan foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy az ingatlanok forgalmának korlátozását az egész ország területére elrendelik és egy, a közel jövőben kibocsátandó rendelet ki fogja mondani, hogy sehol az országban nem szabad eladni, vagy tíz évnél hosszabb időre bérbeadni földet az illetékes hatóság jóváhagyása nélkül.

Az alispán felhívása.

A vármegye gazdaközöntségéhez.

Terménykészletek fogyatékosága a hadsereg és polgári lakosság ellátását egyaránt súlyosan veszélyezteti. A legkomolyabb élelmezési zavarok csak azzal kerülhetők el, ha a korai cséplés a legrövidebb időn belül megkezdődik úgy, hogy a malmok már július hó 15-ike előtt az első készletek őrlését megkezdhesék.

Ennek a nagyfontosságú és ma az egész nemzet létérdekeit jelentő kérdés megoldása, egész terjedelmében a gazdaközöntség vállára nehezedik. Az ő munkájuk eredményét várja ma az országban millió és millió ember. Minden métermázsza, mely idejében a malmokba jut, ezek és közvetve mindnyájunk megélhetését biztosítja.

Felhívom ennelfogva a mindig hazafias és kötelességeinek teljes tudatában élő gazdaközönseget, hogy minden erejével azon legyen, áldozatok árán is, hogy a cséplést mielőtt megkezdje és a kiesépeit gabona a H. T. Rt. részére a lehetőség szerint azonnal átadja és elszállítja.

A m. kir. kormány, hogy a cél elérését más oldalról is biztosítsa, hogy a H. T. Rt. a gabonának megállapított maximális áron felül még cséplési szállítási prémiumot fizessen.

A cséplési és szállítási prémiuma következő:

Október hó 1-ig a H. T.-nek felajánlott és leszállított, vagy az átvevő bizottság által feleslegként megállapított kétszeresért, árpáért, zabért és kölesért pedig 10 korona ártöbblet jár.

Ezenfelül mindazok a termelők, akik a H. T. által kijelölt raktárba, (vasuti állomásra) lehetőleg azonban július hó 15-ig, július 31-ig és augusztus 5-ig bezárólag búzát, rozst, kétszerest és árpát leszállítanak, július 15-ig történő szállítás után 15 korona, július 25-ig történő szállítás után 10 korona, augusztus 5-ig történő szállítás esetén 5 korona szállítási prémiumban részesülnek.

Nem kételkedem, hogy gazdaközönségem az egész országból feléje hangzó szöveget megértve, minden erejét a nagy érdek szolgálatába állítja.

Makó, 1918. évi június hó 29.

Hazafias üdvözléssel:

Hervay, alispán.

Hordókat

— minden nagyságban vesz —
Iritz Sámuel özv. cég.

Az osztrák leányok.

Enyhül a cselédinség Makón.

Makón tudvalevőleg nagy a cselédhiány. — Jól tudjuk, hogy milyen árat követelnek a gazdaasszonyoktól a cselédek. Azonban a bérektől eltekintve is türehtetlen manapság a cseléd tartás, cseléd egyáltalában nem veszi figyelembe a nehézségeket; ő megköveteli, hogy neki meglegyen a jó kosztja. Ez bizony akárhány polgári háztartásban, ahol rá vannak utalva a cseléd tartásra, nem a gyerekek és a család eltartása a legnagyobb gond, hanem a cseléd kosztja.

Most egy kis veszedelem fenyegeti a cselédeket Makón. A cselédinségen oly módon segítenek egyesek, hogy Ausztriából hozatnak leányokat, a kik szívesen is jönnek, mivel odahaza igen szűke van az élelmiszerekkel. Már eddig is több osztrák cseléd van itt és számuk napról-napra szaporodik.

Egy Makói család egy csehországi német városka: Warnsdarf „Abwehr“ című lapjában egy mindenesleányt keresett a hirdetési rovatban. A hirdetésre nem kevesebb mint 10 levél érkezett, a kik cselédek akarnak lenni Makón.

Erdemes átolvasni a leveleket. Valamennyit értelmes, iskolát járt leányok irták és nem egynek az íróját bizvást mehetne nálunk irodistának. A levelek lényeg azonos, valamennyi a jobb élelmezés reményében akar jönni. Vállalnak minden házi munkát, a legdurvabbat is. Igen sokért a ruha- és fehérnemű varráshoz, foltozni, harisnyát stoppolni mind vállalkozik, többen kert munkát is végeznének és a fizetési igényük 25—40 korona.

Az utiköltségeket meg kell nekik téríteni, de viszont kötelezik magukat legalább 6 hónapig, némelyek egy évig is, hogy megmaradnak. Mintán pedig sok az ajánlkozó, de sok a cselédkereső is, valószínű, hogy a háztartások a nyár folyamán ellátják magukat osztrák cselédekkel, mire a környékbeli leányok ismét visszatérnek az aratásról, nem igen kapkodnak utánuk és kénytelenek lesznek nagyon felesvart igényeiket erősen leszállítani.

Az
őseember

Tanuló

lánycok vagy fiuk

jó fizetéssel azonnal felvétetnek

Vészi Dezső

főtéri könyv- és papirkereskedésébe.

NAPI HIREK

— **Bizottsági ülés a városnál.** A miniszter rendelete értelmében megalkuló terméskészítő bizottság esütörtökön délelőtt 9 órakor több, az átvétellel kapcsolatos ügyben értekezletet tart. Az átvételi bizottság elnöke kéri a bizottság tagjainak annál inkább is a megjelenését, mert az elmaradók ellen a rendelet értelmében kénytelen volna a rendbirságot alkalmazni.

— **Hősi halál.** Kétséget sem szenved, hogy a piavei harcoknál igen sok 5-ös honvéd katona esett el. Ezeknek hozzátartozói szívszorongva várják az onnan érkező híreket, melyek igen lassan érkeznek. Ma már érkezett hír a gyászos küzdelmekről Singer Ignác makói iparoshoz, melyben tudatják vele, hogy Ernő nevű fia a Piave menti borzalmas küzdelmekben hősi halált halt.

— **A hadbavonult iparosok állami segítése.** Szerényi József kereskedelemügyi miniszter most dolgoztatja ki a hadbavonulás folytán bezárt kisipari műhelyek tulajdonosainak támogatására irányuló munkaprogramot. Az ehhez szükséges adatok gyűjtését az ipartestületek tagjaira nézve a kormány az ipartestületek országos szövetségére bízta, amely Makó városára nézve az adatokat az ipartestület útján gyűjti egybe. A makói ipartestület elnöksége ennek megfelelően felhívja tagjait és pedig kivétel nélkül az összes iparosokat vagy ezek hozzátartozóit, akár volt vagy van hadban az illető, akár nem, hogy az egyéni irlapok átvétele végett e hó 2-től 5-ig napoként délután 6 órakor az ipartestületnél feltétlenül jelentkezzenek és erre ismerőseiket, rokonikat is figyelmeztessék és felhívják annál is inkább, mert ezen összeírás az állami segélyezéséül alapvető fontossággal bír és aki ebből kimarad, az könnyen eleshetik az állami segélyezéstől.

— **A kenyér és lisztárutók figyelmébe.** Felhívják a kenyér és lisztárutók, hogy a július hóra kiadott szelvényeit csak e hó 15-ig váltsák be. Július 15-én túl terjedő időre a július hónapra kiadott kenyér és lisztjegyek szelvényeire senkinek sem szabad lisztet, kenyeret kiszolgáltatni.

— **Gazdátlan tárgyak.** A városházánál 2 sertés őriztetik gazdátlanul, tulajdonosa kellő igazolás után a rendőrségnél átveheti. — A rendőrségnél egy pokróc és egy pénztárcában nagyobb mennyiségű pénz őriztetik gazdátlanul, tulajdonosa átveheti.

— **A cséplőgép tulajdonosok, cséplőgép bérlők és kezelők figyelmébe.** Az 1918. évi gabona terméskészítési eredményének bejegyzéséhez szükséges névre szóló cséplőkönyvek 2490—1918. M. E. számú rendelet értelmében már megérkeztek. E könyvek kiosztása a rovatok mikénti kitöltésére vonatkozó kioktatás a városháza kistancstermében folyó hó 7-én vasárnap délelőtt 10 órakor lesz. E

végből felhívom a cséplőgéptulajdonosokat, bérlőket és cséplőgépkezelőket, hogy a fenti időre pontosan jelenjenek meg, mivel a kioktatás egyszerre fog történni. Petrovics polgármester.

— **A beszerzési csoportból.** Csanádmegyei köztisztviselők beszerzési csoport tagjai értesítettek, hogy az üzleti órák pénteken délután 3-6-ig tartatnak. Egyszermind felhívják a tagok, hogy bab, tészta, rizs és köleskása illetményeiket folyó hó 15-ig a raktárból (bírószék földszint 18. sz.) anynyival is inkább elvigyék, mert ellen esetben illetményeikről lemondottnak tekintettnek s a megmaradó áru azok közt lesz kiosztva, akik jelentkeznek.

— **Lopási esetek halomszámra.** A mi vagyombizottsági állapotainkat élénken illusztrálják a rendőrhatszónál ma emelt panaszok. Csupa apró lopási esetek, mely mégis elszomorító, mert ezek csaknem nap nap után megismétlődnek. Mészáros Sándorné Ugar 9 szám alatt lakó asszony azt panaszolta, hogy élestarából tegnap ismeretlen tettes koibászt és szalonját, szobájából pedig egy nickel órát lopott el. Igaz József 157 számú tanyájáról fehérneműt és cipőt, Erdei Mihálynétól harmonikát, Bökönyi Pál Hosszú utcái gazdálkodó házából pedig egy 8 méter hosszú és 800 korona értékű gépsziját lopott el ismeretlen tettes. A rendőrség a felsorolt esetekben megindította a nyomozást.

— **Csomagküldés a katonáknak.** A cs. és kir. kiegészítő kerületi parancsnokságok az idegenben élő magyar pöttestek legénységének hozzátartozóitól összegyűlt élelmiszer-csomagokat havonként egyszer zárt vasuti kocsikban vagy ládáknak továbbíthatják a pöttest jelenlegi helyére. Az idegenben lévő népfőlkelő őrzőbizalmi szánt élelmiszer-csomagokat az illetékes honvédkiegészítő parancsnokságok küldik meg. A szállítási engedélyeket a közlekedési miniszter adja táviratilag.

— **Anyakönyvi hírek.** Házasságot kötöttek: Czina József Fodor Etellel. Elhaltak: Kádár Sándor 13, Baranyi József 59, Ratkai Péter 74 éves korában.

Hirdetmény.

Csanádmegyében, Földeák község határában, a Hódmezővásárhely—Makó—Nagyszentmiklósi vasút „Gajdos” állomása mellett levő 1100 négyszögöles

2200 hold

elsőrendű szántóföld hosszabb időre használatra kiadó.

Felvilágosítást ad **Dr. Dózsa Sámuel** megyei tiszti főügyész, Makó.

KIADÓ FÖLDEK.

Hagyma, vetemény és gabona-termelésre kiadók

IRITZ MIKSÁNÁL

REGÉNY

A patakmalom tündére.

Irta: Tölgyessy Mihály.

Minden jog fenntartva.

— Nem, nem! veté ellen Elemér. Hanus, néni nem oly képmutatógonosz mint te gondold.

— De szólj Elemér, voltaképp ki az a vén asszony?

— Nem tudom kedvesem! Ezt talán senki sem tudja. Egyszerre csak itt termett, de senki sem tudja honnét jött.

— Ugy félek tőle! mondá Ilonka. Félelmetes a külseje, a hangja meg valósággal ijesztő.

Elemér erre elmosolyogta magát.

— Lásd, én semmi félelmeteset se találok rajta. Képes volnék egy órahosszáig is elbeszélgetni vele anélkül, hogy hangját és külsejét oly ijesztőnek találhám, ahogy te mondd!

Ilonka ebbe is belnyugodott. Szeretete és tisztelete Elemér iránt oly nagy volt, hogy Elemérnek minden szava szentírás volt előtte.

Körüljükben Györgyöt is meglátogatták, ki már a javulás útján volt s e látogatás által végtelenül boldognak érezte magát.

Etelka pedig ezalatt átlövagolt a szomszédba Nemeshegyiekhez, kik — az öreg Nemeshegyinek a közügy terén szerzett érdemeiért magyar báróságot kaptak s igen természetesen szintén meg voltak botránkozva a fölött hogy Lorántffy Elemér egy plebejus nőt vesz feleségül, mikor Nemeshegyi Piroska bárókisasszony is szívesen hozzá ment volna.

Az öreg Nemeshegyinek ugyanis — megboldogult neje után két gyermeke vala — egy fiú, Ödön és egy leány: Piroska. Mindaketten abban a korban valának, mint Elemér és Etelka, s Nemeshegyi báró ur nem egyszer gondolta magában, hogy Nemeshegy s Csillagvár semmiképp se zárják ki egymást s misem lehetne szebb, ha egyszerre és egy napon két esküvőt tartanának, t. i. Nemeshegyi Ödön oltárhoz vezetné Lorántffy Etelkát, Elemér meg Nemeshegyi Piroskát.

Ez által a környék két legelőkelőbb családja egyesülne egymással, ami kétségtelenül jó hatással lenne egy erkölcsi, mint anyagi tekintetben az egész lakosságra.

Ámde a dolog nem így esett ki, ahogy azt Nemeshegyi ur kigondol-

ta magában. Elemér félrelökte családja hagyományait s feleséget nem a hozzáillő, hanem a legalantasabb körökben keresett.

Etelka ugyan még megkapható — de Elemér örült tette által a kellő összhang már meg van zavarva s talán soha többé nem fog helyre állani.

(Folyt. köv.)

Az őseember

Makó város hirdetményei.

A nem termelő lakosság összeírása.

Az 1918. évi buza, rozs, kétszeres, köles, tatárka, árpa és zab terméskészítési szabályozásáról szóló 10. § a értelmében mindazokról, akik nem termelők, a hatóság megfelelő összeírást tartozik legkésőbb július hó 10-ig elkészíteni.

Felhívom tehát a nem termelő lakosságot, hogy az összeírás megajtése végett a városházán (az élelmiszerügyi ügyosztálynál) az alábbi sorrendben okvetlen jelentkezzenek, mert másként a nem termelők számára szükséges gabonát nem tudja biztosítani.

Hangsúlyozom, hogy ebbe az összeírásba kizárólag csak a nem termelők vehetők fel, azoknak tehát, akik az 1918. évi termésről hasznabér, munkabér, aratórészt, cséplőrészt, konvenciót, párbér vagy más természetbeni szolgáltatás fejében kap a termelőtől, búzát, rozst, kölest, tatárkát, árpát vagy zabot nem kell és nem is szabad jelentkezni, akkor sem, ha a kapott, illetőleg kilátásba helyezett természetbeni szolgáltatás nem fedezi az egész évi szükségletet.

A jelentkezés alkalmával mindenki hozza magával bevásárlási könyvecskéjét.

A jelentkezés betűszerinti sorrendje szigorúan betartandó. Aki a jelentkezés alkalmával foglalkozását, családtagjainak számát hamisan valja be, a legszigorubbán lesz büntetve.

A jelentkezés sorrendje:

Július 3-án L, M.

Július 4-én N, O, P.

Július 5-én R, S.

Július 6-án Sz, T.

Július 7-én U, V, Z.

Makó, 1918, június hó 24.

Dr. Petrovics György

polgármester.

Eladó aratógép.

Királyhegyes községnél 1 drb keveset használt legújabb rendszerű

kéveköttős aratógép eladó.

Nyilttér.

E rovatban közölték a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

Értesítés.

Régi ismerőseim óhajának eleget téve, üzlethelyiség hiányában cipész műhelyemet Arany János-utca 14. szám alatt nyitottam meg, hol az érvényre lépett miniszteri rendelet alapján, makszimális áron vállalkok el megbízásokat.

Egy év óta vagyok ide haza, mely idő alatt Singer Lipótnál válaltatott lábbelineműeket készítettem el nagy körültekintéssel.

Most azonban Erdély-Magyarország nagyobb városaiba szerzett egy negyed százados tapasztalatomat óhajtom a saját megrendelőim javára érvényesíteni.

Megrendelés átvételéért, pláne ha az illető hozzávaló anyaggal bir, kívánatra házhoz megyek.

Minden egyes megrendelőmet arra kérem, ha nincs megelégedve, mondja el nekem, ha meg van elégedve, mondja el mindenkinek. Tisztelettel

Molnár Sándor,
cipész.

Elveszett

egy pénzerszény benne levő értékes iratokkal együtt 29-ikén este a lelei-ut mentén a Dorka-dűlő vezető uton, a Jángor sarkától a vágóhid melletti szélmalomig. A pénzt megtarthatja az illető magának, csak az iratokat kérem a Független Ujság kiadóhivatalába behozni, hol illő jutalomban részesül.

Kovács Jánosné.

KIADÓ FÖLDEK.

A mikócsai járásban egy járándó közel a városhoz, az apátfalvai határban pedig két köblös magyarföld hagymatermés alá kiadó. Értekezhetni lehet Aradi-utca 60. szám alatt.

A verebesi és bánomi szőlőben szőlő-, gyümölcs- és pusztaföldek eladó.

földek eladók.

Értekezni lehet
Iritz Miksával.

ELADÓ FÖLD.

Bogárczóban 2 és fél fertály tanyaföld tanyaépülettel együtt eladó, esetleg haszonbérbe vagy felibe is kiadó. Értekezni lehet

BENÁK JÁNOS

tulajdonossal, Kont-utca 12. sz. a.

Eladó ház.

Luther utca 42. számú ujház, mely téglából van építve, mely áll 3 szoba, 2 konyha, 2 kamra, 2 istálló, száraz kapu bejárat, villanyvilágítás bevezetve és több mellékhelyiségekből, gazdálkodónak is igen alkalmas, szabadkézből eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal a fenti szám alatt.

HADIKÖLCSÖN BIZTOSÍTÁS

A DUNA BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁGNÁL korona 500—5000-ig orvosi vizsgálat nélkül 10-12-15 évi tartamra előnyös feltételekkel megélésre és halál-esetére köthető. Háborus halál eset pótdíjmentesen befoglaltatik, azonnali érvényességgel. Felvilágosítást ad és ajánlattal szolgál a „DUNA” BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG magyarországi igazgatósága Budapest VI., Andrássy-ut 30. szám és a makói főigynökség Barcsay-utca 5. szám. :—:

5 ÉS FÉL LÁNC HERE

Szentlőrincen kaszálásra eladó. Értekezni lehet Hajnal-u. 13. sz. a. ÖZV. DR. KISS PÁLNÉVAL.

Pergetett MÉZET

minden mennyiségben veszek a legmagasabb árban

KISS LAJOS

Makó, Madarász-utca.

A ref. ó-temetőben színes téglából épült

családi sírbolt eladó.

Felvilágosítást a csósz ad.

Faládák

gabonatarásra és baromfi ketrecnek alkalmasok eladók Szent János-tér 14. sz. alatt.

Hirdetmény.

A csanádi püspöki uradalom Dálon lévő mintegy

200 kishold földje

kisebb parcellákban eladó. A földek megtekintésénél Antoni József uradalmi mezőőr a helyszínen szolgál felvilágosítással. Értekezni lehet Dr. DÓZSA SIMON ügyvéddel, vagy ROSZTÓCZY FERENC jószágigazgatóval.

A MAKÓI URÁNIA MOZGÓFÉNYKÉPSZINHÁZ

Csütörtökön, július 4-én

Julius 4-én	AZ ÖSEMBER	Julius 4-én
	Fantasztikus dráma 4 felvonásban. Irták: Somlyó Zoltán és Győri Ernő. — Rendezte: Deésy Alfréd.	
	SZEREPLŐK:	
	A kormányzó . . . . . Kornay Richard	
	Kormányzóné . . . . . Gorthy Myra	
	Saulus dr. . . . . Turán Gusztáv	
	Dominus . . . . . Kurd Viktor.	
	A KIS GÉZENGUZ	
	vigjáték 2 felvonásban.	

EGY ELŐADÁS: Pontosan 9 órai kezdettel.

Számozott jegyek előre válthatók az előadás napján délelőtt 10—12-ig, délután 5 órától.

Pénztárnyitás este 7 órakor.